

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 437/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 26 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava pri zadržaní korešpondencie 7. novembra 2016 a postupom a listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gn 160/16/1000-10 z 12. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 26 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 10 ods. 1 a 2

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava (ďalej aj „ústav“) pri zadržaní korešpondencie 7. novembra 2016 a postupom a listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/2 Gn 160/16/1000-10 z 12. júna 2017 (ďalej aj „napadnutý list“).

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ napáda postup ústavu, ktorým bola zadržaná jeho korešpondencia zo 7. novembra 2016 adresovaná odsúdenému [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že obsahuje hanlivé výrazy.

3. Proti uvedenému postupu ústavu sa sťažovateľ bránil formou podnetu zo 7. novembra 2016 podaného na Krajskej prokuratúre v Trenčíne, opakovaného podnetu z 1. apríla 2017 podaného na generálnej prokuratúre (ktoré boli vyhodnotené ako nedôvodné, pozn.) a správnej žaloby podanej na Krajskom súde v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“), ktorá je vedená pod sp. zn. 13 S 47/2016 a o ktorej do času podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté.

4. Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyslovil porušenie v bode 1 uvedených práv postupom ústavu a generálnej prokuratúry, zrušil napadnutý list, zakázal generálnej prokuratúre pokračovať v porušovaní jeho práv a priznal mu finančné zadosťučinenie.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými

sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

7. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Nosným dôvodom podaných námietok sťažovateľa je právne posúdenie postupu ústavu, ktorým bola zadržaná jeho korešpondencia zo 7. novembra 2016. Nápravy uvedeného sa sťažovateľ domáhal formou podaného (opakovaného) podnetu orgánom prokuratúry, ako aj podaním správnej žaloby na krajskom súde (bod 3).

9. Ak sa za tejto situácie domáhal svojho práva na krajskom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane

označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať krajský súd. Na uvedenom závere nemení nič ani okolnosť, že namietané nosné dôvody zatiaľ preskúmali orgány prokuratúry, ktoré považovali námietky sťažovateľa za nedôvodné, resp. že sťažovateľ sa domnieva, že jeho správna žaloba bude skončená zastavením konania (Prečo ju potom podával?, pozn.).

10. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania samostatnej žaloby na všeobecnom súde [prípadne podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) v konaní pred všeobecným súdom] a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí krajského (všeobecného) súdu. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcim súvisiacim rozhodnutiam (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutým opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto tiež nepovažoval za dôvodné vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017